

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет будівництва і архітектури

КОМЕРЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Методичні рекомендації
до виконання курсових робіт
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля»

Київ 2024

УДК 339.3

К62

Укладач Л.М. Алавердян, канд. екон. наук, доцент

Рецензент Р.А. Дименко, д-р екон. наук, професор

Відповідальний за випуск П.В. Захарченко, канд. техн. наук,
професор

Затверджено на засіданні кафедри товарознавства та комерційної діяльності в будівництві, протокол №11 від 10 січня 2024 року.

В авторській редакції.

Комерційна діяльність : методичні рекомендації до виконання курсових робіт / уклад. : Л.М. Алавердян. – Київ : КНУБА, 2024. – 24 с.

Містить зміст та основні рекомендації до написання курсових робіт, завдання, порядок виконання, вимоги до оформлення та змісту структурних частин курсової роботи, а також орієнтовну тематику.

Призначено для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля».

© КНУБА, 2024

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Відповідно до чинних навчальних планів здобувачами будівельно-технологічного факультету спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» виконується курсова робота з дисципліни «Комерційна діяльність» на другому році денної та заочної форм навчання.

Курсова робота — це самостійна письмова робота, яка є підсумком теоретичної та практичної підготовки, а також формою контролю знань та навичок здобувачів. Курсова робота дозволяє виявити здатність здобувача систематизувати отримані теоретичні знання з дисципліни, самостійно осмислити та дослідити певну проблемну ситуацію, здійснити науково-методичне та практичне узагальнення проблеми, запропонувати власні варіанти її вирішення. Вона базується на вивченні законодавчих актів, що регулюють діяльність торговельних підприємств, літературних джерел, зборі статистичних та практичних матеріалів і проведенні власних експериментальних досліджень.

Мета курсової роботи – поглибити та узагальнити здобуті теоретичні знання з дисципліни «Комерційна діяльність», навчитися застосовувати теоретичні знання в практичних рішеннях питань комерційної діяльності підприємств.

У процесі виконання курсової роботи здобувач повинен: самостійно знайти та вивчити літературу, яка визначається у процесі обрання теми; проаналізувати статистичні дані, що ілюструють комерційну діяльність підприємства в динаміці; показати вміння вирішувати економічні завдання, використовуючи вивченні теоретичні положення для розв'язання конкретних питань згідно з обраною темою курсової роботи.

Основні вимоги до курсової роботи:

- актуальність та практична спрямованість теми;
- чітка характеристика об'єкта, предмета, мети і методів дослідження;
- науковий підхід до вивчення та критичний аналіз теоретичного матеріалу згідно з темою;
- використання сучасних методичних підходів та існуючого досвіду досліджень з даної проблеми;
- обґрунтування та узагальнення результатів, формування висновків та практичних рекомендацій.

Обсяг курсової роботи має бути в межах 30 – 40 сторінок друкованого тексту формату А4 (шрифт 14 Times New Roman, через 1,5 інтервал) без урахування додатків і списку літератури. Поля повинні бути: верхнє – 2 см, нижнє – 1,5 см, ліве – 2,5 см, праве – 1,5 см.

Під час написання курсової роботи здобувач повинен виконати ряд завдань:

- вивчити та дослідити теоретичний матеріал згідно з обраною темою;
- з'ясувати основні аспекти проблеми, розглянути різні точки зору;

- розкрити обрану тему шляхом написання узагальненої теоретичної частини за результатами опрацьованого матеріалу;
- навести загальну характеристику комерційної діяльності досліджуваного підприємства;
- здійснити аналіз показників, що відповідають темі курсової роботи з використанням різноманітних методів;
- запропонувати власні рішення щодо усунення виявлених недоліків у роботі підприємства згідно з обраною темою дослідження;
- зробити висновки.

З метою забезпечення своєчасного виконання завдань з підготовки курсової роботи весь процес розбивають на декілька взаємозалежних етапів. Основними етапами виконання курсової роботи є:

- 1) затвердження теми і складання плану курсової роботи;
- 2) вивчення та аналіз літературних джерел з теми, їх узагальнення;
- 3) збір й обробка практичного матеріалу і проведення дослідження;
- 4) написання та оформлення курсової роботи;
- 5) здача керівнику для перевірки;
- 6) захист курсової роботи.

ВИБІР ТЕМИ. СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Здобувач може обрати тему після обговорення та затвердження її керівником. Перелік запропонованих тем курсових робіт наведено у дод. А. Здобувачі заочної форми навчання вибір теми курсової роботи здійснюють з урахуванням напрямів своєї практичної діяльності, можливостей використання статистичної звітності підприємств та організацій, де вони працюють, але у відповідності з тематикою, яка пропонується кафедрою. Здобувач заочної форми навчання може запропонувати тему самостійно, але узгодити її з керівником курсової роботи.

В якості об'єкта дослідження доцільно обирати середні та великі торговельні підприємства, які мають достатню номенклатуру продукції та обсяги продажів у вартісному виразі для виконання якісного аналізу та надання повноцінних рекомендацій. Як виняток, курсову роботу можна виконати за узгодженням із завідувачем кафедрою – на умовних даних.

Після визначення теми та погодження плану роботи з керівником здобувач отримує аркуш завдання на курсову роботу за підписом керівника (див. дод. Б).

Структура курсової роботи

Титульний аркуш є першою сторінкою курсової роботи і містить дані, наведені у дод. В.

Зміст курсової роботи розташовують безпосередньо після титульного аркушу, починаючи з нової сторінки. До змісту включають:

- вступ;

- послідовно перелічені назви всіх розділів, пунктів і підпунктів (якщо вони мають заголовки);
- висновки та пропозиції;
- список використаних джерел;
- назви додатків.

Проти кожного пункту змісту вказують номер сторінки, з якої він починається.

Зразок плану курсової роботи, який є основою для формування змісту курсової роботи, наведено у дод. Г.

ВИМОГИ ДО СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ОСНОВНОЇ ЧАСТИНИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Вступ

Коротко розкривається сутність і сучасний стан проблеми, її значущість, обґрунтування актуальності (доцільності) висвітлення теми, дається характеристика об'єкта дослідження, визначається мета і завдання курсової роботи (2 – 3 с.). Зазначається актуальність теми. У вступі чітко формулюється мета курсової роботи, вказується об'єкт та предмет дослідження. Об'єкт дослідження визначають відповідно до поставленої мети. Об'єктом дослідження може бути галузь (підгалузь) національного господарства, торговельне підприємство чи його підрозділи тощо. Предмет дослідження визначають відповідно до вибраної теми курсової роботи і спрямовують дослідницьку роботу на поглиблене вивчення тієї частини відносин функціонування об'єкта, яка дає можливість досягти мети і сформулювати узагальнені висновки та пропозиції. Завданнями курсової роботи виступають теоретичні напрацювання та задачі аналітичних досліджень.

Вступ розташовують на окремій сторінці.

Суть основної частини курсової роботи викладають, поділяючи матеріал на три розділи, назва яких конкретизується згідно з обраною темою курсової роботи:

- 1) Характеристика сутнісних та теоретико-методичних основ категорій та явищ (теоретичний розділ).
- 2) Аналіз комерційної діяльності підприємства (аналітичний розділ).
- 3) Розробка пропозицій з усунення недоліків у роботі об'єкта дослідження, використання резервів, що виявилися в аналітичному розділі (проектний розділ).

Розділи можуть поділятися на підрозділи, пункти, підпункти. Кожен пункт і підпункт повинен містити закінчену інформацію.

У розділах основної частини наводять:

Перший (теоретичний) розділ (2 – 3 питання) – теоретичні основи проблеми, що розглядається. Даний розділ передбачає глибоке і всебічне розкриття сутності проблеми, а також характеристики структури, можливих видів, завдань, функцій об'єктів і явищ, що досліджуються. Під час використання

в курсовій роботі матеріалів інших авторів необхідно робити посилання на авторів і джерела відповідно до списку використаних джерел. Обсяг першої частини має бути у межах 20 – 25 % від загального обсягу основної частини роботи.

Другий (аналітичний) розділ (2 – 3 питання) повинен розглядати такі питання: місце розташування підприємства та форму власності; організаційну структуру підприємства; характеристики продукції в розрізі асортиментних груп; джерела ресурсного забезпечення підприємства; ринки збуту та обсяги реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); торгові посередники; конкуренти компанії; споживачі продукції (товарів, робіт, послуг); основні показники господарсько-фінансової діяльності підприємства, аналіз яких наводиться в динаміці за останні два-три роки. Також другий розділ має містити аналіз існуючого стану об'єкта та предмету дослідження, аналіз практики комерційної діяльності підприємств та організацій із зазначенням методів дослідження (математичні, графічні, теорії ймовірності, теорії ігор, економетрії, імітаційного моделювання та ін.). Аналіз необхідно проводити на підставі самостійно зібраних здобувачем даних:

- статистичних (дані Державної служби статистики України, довідники, дані місцевого управління статистики та ін.);
- первинних (прейскурант цін, договір, рахунок-фактура, накладна, чек, цінник та ін.);
- звітних (Звіт про фінансові результати Форма №2, Звіти з продажу, Оборотні відомості, Звіти підприємств про фінансово-господарську діяльність та ін.).

Доцільно аналітичні розробки ілюструвати діаграмами, графіками, схемами.

Обсяг третього розділу має бути у межах 40 – 50 % від загального обсягу основної частини роботи.

Третій (проектний) розділ (2 – 3 питання) повинен включати перелік практичних заходів, націлених на вдосконалення комерційної діяльності об'єкта дослідження, напрями для підвищення ефективності його діяльності, обґрунтування шляхів вирішення наявних проблем. Здобувач має обґрунтувати свої пропозиції за допомогою розрахунків – показати планове (прогнозне) збільшення обсягів продажу, прибутку, підвищення рентабельності бізнесу, ефективності окремих напрямів чи бізнес-одиниць. Враховуючи специфіку окремих тем, доцільно розробити рекомендації з усунення недоліків у комерційній частині роботи підприємства. Пропозиції з удосконалення діяльності підприємства повинні бути конкретними та обґрунтованими.

Даний розділ має містити самостійні конкретні розробки здобувача. Обсяг третього розділу має бути у межах 25 – 30 % від загального обсягу основної частини роботи.

Висновки та пропозиції

У висновках необхідно узагальнити результати дослідження, охарактеризувати практичні рекомендації, виходячи зі змісту роботи. Висновки мають бути стислими та відображати результати виконаних завдань курсової роботи, акцентувати увагу на найбільш важливих результатах та практичних пропозиціях. Текст висновків за своїм логічним змістом повинен поділятися на пункти.

Список використаних джерел

Під час виконання курсової роботи слід звернути увагу на належне оформлення списку використаної літератури. Складання списку використаних джерел є важливим обов'язковим елементом наукової роботи. Він певною мірою є вираженням наукової етики та культури наукової праці.

Список використаних джерел відображає роботу автора зі збору та аналізу літератури, дозволяє зробити висновок про ступінь фундаментальності проведеного дослідження і охоплює документи, використані під час написання наукової роботи. Будь-яка курсова робота супроводжується списком літератури, складати який необхідно за певними правилами. Перелік джерел, на які є посилання в основній частині роботи, наводять у кінці тексту роботи, починаючи з нової сторінки. У відповідних місцях тексту мають бути посилання.

Перелік використаних джерел (бібліографічний опис документів) здійснюється згідно зі стандартами, які прийняті в Україні, зокрема:

1. Міждержавний «ДСТУ 7.1:2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

Режим доступу: <http://zounb.zp.ua/resource/GOST/index.html>.

Він є базовим для системи стандартів, правил та методичних посібників зі складання бібліографічного опису.

2. ДСТУ 3582:2013. Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень в українській мові. Загальні вимоги та правила. (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). На заміну ДСТУ 3582-97.

3. При оформленні бібліографічних посилань слід дотримуватись «ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання», що вступили в дію 01.07.2016.

3.5. Додатки

За необхідності до додатків може бути включений допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття роботи:

- додаткові ілюстрації або таблиці;
- зразки поточної документації та звітності;
- матеріали, які, через великий обсяг, не можуть бути внесені до основної частини.

ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ

Курсова робота виконується і оформлюється здобувачем згідно з вимогами цих методичних вказівок. Джерелами інформації для написання курсової роботи є: науково-методичні матеріали, законодавча та нормативна бази, статистичні та поточні дані підприємств і організацій, за матеріалами яких виконується робота.

Курсова робота має бути літературно, грамотно, технічно правильно та акуратно оформлена. Заголовки в змісті повинні співпадати з заголовками в тексті. В додатках містяться складні та громіздкі таблиці, розрахунки, які органічно не вписуються в текст, а також інші допоміжні матеріали. В тексті мають бути відповідні пояснення та посилання на наявність таких матеріалів в додатках.

На всі таблиці та рисунки в тексті мають бути посилання. Таблиці та рисунки повинні мати свою нумерацію в межах розділів та назву (виходячи із наведених в таблиці даних).

Наприклад,

Таблиця 1.1.

Динаміка обсягів продажу _____ за _____, тис. грн
(підприємство) (період)

Рік	Обсяг продажу	Збільшення обсягів продажу, %	
		Базового року	Попереднього року

Назва рисунку повинна міститися після рисунку, наприклад:

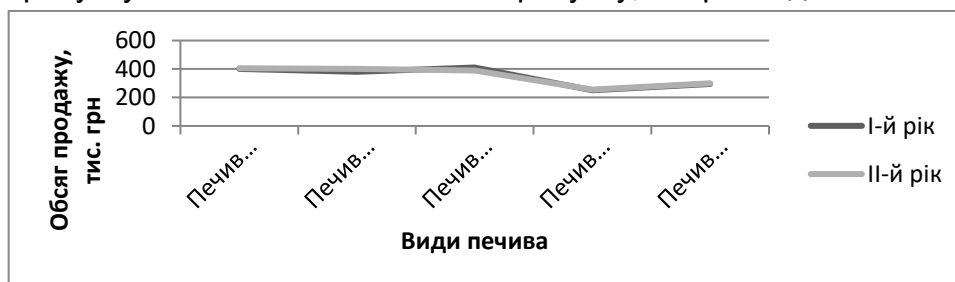

Рис. 1.1. Графік обсягу продажу печива підприємством за I та II роки

Рисунки мають бути обов'язковим доповненням даних, які проаналізовані в таблиці.

У назві таблиці, графіка, діаграми повинен бути відображений основний зміст ілюстрованого матеріалу. Правильна побудова статистичних таблиць є важливим чинником успішного опрацювання і аналізу статистичних таблиць.

Під час складання статистичних таблиць слід дотримуватися таких основних правил їхньої побудови та оформлення:

1. Таблиця має бути компактною і містити лише ту інформацію, яка безпосередньо характеризує об'єкт дослідження.

2. Назва таблиці, заголовки рядків і граф мають бути стислими, чіткими і лаконічними. У назві таблиці вказується об'єкт, його часова та географічна ознаки. Крім загальноприйнятих скорочень одиниць вимірювання (т, кВт, грн тощо), скорочення слів у заголовках не допускається; іноді для них виділяється окрема графа. Якщо назви окремих граф (рядків) повторюються, мають однакові терміни або однаковий зміст, то їх доцільно об'єднати спільним заголовком.

3. Для забезпечення можливості порівняння статистичних даних, які характеризують розвиток явищ за визначені періоди часу або за станом на якийсь момент часу, макет статистичної таблиці має бути узгоджений з існуючими таблицями.

4. У таблиці обов'язково слід вказати одиниці вимірювання показників. Якщо одиниця вимірювання однакова для всіх показників таблиці, то вона вказується у загальній назві таблиці або над верхнім правим кутом таблиці; якщо одиниці вимірювання різноманітні, то їхні назви вказують в заголовках рядків або граф таблиці, а інколи в окремо наведеній спеціальній графі.

5. Рядки в підметі і графи в присудку, як правило, нумерують: графу з назвою підмета позначають літерою алфавіту, інші – номерами. Це доцільно для роботи у великих за змістом таблицях або у випадках наведення методики розрахунку показників із посиланням на номери граф і рядків таблиці.

6. Для зручності читання та роботи числа в статистичній таблиці необхідно ставити в середині граф, строго одне під другим: одиниці під одиницями, кома під комою.

7. Точно дотримуватись таких умовних позначень щодо відсутності даних у таблиці відповідно до причин:

- якщо клітинка таблиці не може бути заповнена, ставиться знак – «х»;
- коли відомості про явище відсутні, ставиться три крапки – «...»;
- відсутність самого явища позначається тире «–»;
- дуже малі числа записуються (0,0) або (0,00).

8. Кількісні показники в межах однієї графи повинні наводитися з однаковою точністю, тобто до 0,1, до 0,01, до 0,001.

9. Таблиці повинні бути замкненими, тобто з підсумковими результатами. Виняток становлять аналітичні таблиці, в яких підсумків може не бути.

10. Інформація, що міститься в рядках (графах) таблиці, передусім групової чи комбінаційної, узагальнюється підсумковим рядком «Разом» або «У цілому за сукупністю», який завершує статистичну таблицю; якщо підсумковий рядок розміщується першим, то деталізація його подається за допомогою словосполучень «у тому числі» або «з них».

11. Якщо потрібна додаткова інформація, певні уточнення цифрових даних, то до таблиці додається примітка.

Робота має бути старанно відредагована та написана без виправлень. Всі сторінки слід пронумерувати. Порядковий номер сторінки ставиться в правому верхньому куті. Нумерація сторінок розпочинається з титульного листа і закінчується списком використаної літератури. На останній сторінці роботи здобувач ставить свій підпис та дату закінчення роботи. Курсова робота, яка оформлена з порушенням зазначених вимог, не рецензується незалежно від її змісту.

Завершена робота подається на кафедру та захищається у встановлений термін, передбачений графіком виконання курсових робіт. Невчасно подана на перевірку курсова робота вважається академічною заборгованістю.

Якщо курсова робота не відповідає завданню або виконана не за методичними вказівками, то таку роботу керівник до захисту не допускає. Керівник зобов'язаний у встановлений термін перевірити курсову роботу.

Якщо курсова робота має серйозні недоліки, то вона повертається здобувачеві для повної або часткової переробки.

Захист курсової роботи відбувається перед комісією, яка складається з двох викладачів кафедри, до початку або в період заліково-екзаменаційної сесії (для здобувачів заочної форми навчання). У процесі захисту курсової роботи здобувач коротко повідомляє основні положення і результати роботи, дає пояснення щодо суті зауважень, відповідає на запитання членів комісії.

У процесі вирішення питання про оцінку курсової роботи після її захисту береться до уваги, окрім виконаної роботи, вміння здобувача пов'язувати теоретичні знання з практикою, логічно мислити, змістовно відповідати на поставлене запитання. Диференційована оцінка з курсової роботи виставляється у залікову книжку. У випадку неповного або невчасного виконання курсової роботи здобувачем, йому у відомості записується «незадовільно». Якщо здобувач після перевірки курсової роботи був допущений керівником до захисту, але не з'явився на захист, то під час закриття відомості проти прізвища такого здобувача викладач робить запис «не з'явився». Рішення про академічну заборгованість у такому випадку приймає декан.

ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Здобувач має виконати курсову роботу і подати її на кафедру в термін, передбачений графіком навчального процесу.

Виконана курсова робота спочатку реєструється на кафедрі та передається викладачу-керівнику на перевірку. Викладач ретельно перевіряє роботу та у разі відповідності курсової роботи всім вимогам допускає здобувача до її захисту. Якщо робота не відповідає темі, завданню та вимогам до курсової роботи, викладач повертає роботу з позначкою «на доопрацювання».

У цьому випадку викладач не допускає здобувача до захисту та встановлює строки усунення недоліків. Тільки після доопрацювання з урахуванням зауважень викладач допускає роботу до захисту.

Захист курсової роботи проводиться комісією у складі керівника та одного-двох викладачів у терміни, передбачені розпорядженням по кафедрі.

Під час захисту курсової роботи здобувач має продемонструвати глибокі знання досліджуваної теми, вміти чітко викладати власні думки, використовувати ілюстративний матеріал, аргументовано відповідати на запитання.

Оцінювання курсової роботи здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ECTS.

У випадку, якщо здобувач не захистив курсову роботу, він вважається не атестованим з даної дисципліни і не допускається до іспиту.

Захищені курсові роботи передаються на кафедру, де вони зберігаються згідно з вимогами до такого виду документів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Підручники

1. *Дикань В. Л.* Товарознавство та комерційна діяльність : підручник / В. Л. Дикань, А. О. Каграманян, Н. Є. Каличева / за ред. В. Л. Диканя. — Харків : УкрДузт, 2018. — 363 с.
2. *Рокоча В.В.* Міжнародна торговельна діяльність : підручник / В. В. Рокоча, В. Г. Алькема, В. І. Терехов. — Харків : КРОК, 2018. — 698 с.
3. *Алопій В.В.* Організація торгівлі : підручник / В.В Алопій, І. П. Міщук, В. М. Ребицький, С. І. Рудницький, Ю.М. Хомяк / 2-ге видання., перероб. та доп. — Київ : Центр учбової літератури, 2018. — 632 с.
4. *Балабан П. Ю.* Комерційна діяльність : підручник / П. Ю. Балабан. — Харків : Світ Книг, 2018. — 452 с.
5. *Васильчук Б.С.* Комерційна діяльність : підручник / За ред. В.В. Алопія. — Київ : Знання, 2018. — с. 235 с.
6. *Олійник О. М.* Організація, обладнання і технологія продажу продовольчих товарів : підручник / О. М. Олійник. — Київ : ТОВ «ЛДЛ». 2019. — 280 с.
7. *Алексєєва Т. І.* Міжнародна торгівля : підручник / Т. І. Алексєєва. — Харків : ХНЕУ, 2020.— 252 с.

Навчальні посібники

1. *Мартинович Н.О.* Маркетингові дослідження : навч. посіб. / Н.О. Мартинович, В.Г. Горник, Е.Б. Бойченко. — Київ : «Видавництво Людмила», 2021. 323 с.
2. *Козловський В. О.* Виробниче та комерційне підприємництво : навч. посіб. / В. О. Козловський, О. Й. Лесько. — Вінниця, 2018. — 156 с.
3. *Живець А.М.* Комерційна діяльність : навч. посіб. / А. М. Живець, О. О. Комліченко, В. І. Наконечна. — Херсон : ОЛДІ ПЛЮС, 2021. — 308 с.
4. *Антонюк Я. М.* Комерційна діяльність : навч. посіб. / Я. М. Антонюк, І. М. Шиндировський. — Львів : Магнолія, 2021. — 332 с.
5. *Виноградська А. М.* Технологія комерційного підприємства : навч. посіб. — Київ : Центр навчальної літератури, 2006. — 780 с.
6. *Економіка та організація підприємницької діяльності* : навч. посіб. / [Н. В. Сментина та ін.] ; (за заг. ред. д-ра екон. наук Н. В. Сментини); Одес. нац. екон. ун-т. — Київ : Гуляєва В. М., 2019. — 320 с.
7. *Козловський В. О.* Виробниче та комерційне підприємництво : навч. посіб. / В. О. Козловський, О. Й. Лесько; Вінниц. нац. техн. ун-т. — Вінниця : ВНТУ, 2018. — 153 с.
8. *Основи економіки, підприємництво та економічна безпека* : навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад.: С. О. Стойка, В. О. Стойка ; [рец. : В. Ф. Семенов, О. Л. Бурляй, О. П. Кірдан]. — Умань : Візаві, 2019. — 195 с.

9. *Підприємництво в сучасних умовах розвитку України* : наук.-практ. посіб. Д. А. Антонюк [та ін.]; Запоріж. нац. ун-т. – Запоріжжя: ЗНУ, 2018. – 409 с.
10. *Юрко І. В.* Торговельне підприємництво : навч. посіб. / МОН України, Вищий навч. заклад Укоопспілки «Полтавський ун-т економіки і торгівлі». – Київ : Центр учбової літератури, 2017. – 231 с.
11. *Кочерга І. Ф.* Міжнародна комерційна діяльність : навч. посіб. / І. Ф. Кочерга, О.А. Княжицький, І.В. Марчук, С. А. Хилько. – Київ : Атіка, 2018 р. – 294 с.
12. *Лаврик О. І.* Менеджмент інноваційних проектів у комерційній діяльності підприємств / О. І. Лаврик, О. М. Іщенко, М. М. Гура; Економічний вісник ХДУ, 2018 р. – 548 с.
13. *Бабенко О. Ю.* Організація зовнішньоекономічних зв'язків у комерційній діяльності підприємств : монографія / О. Ю. Бабенко, І. В. Марчук. – Київ : Атіка, 2020 р. – 387 с.
14. *Бідюк, П.І.* Маркетинг у комерційній діяльності / П.І. Бідюк, В.М. Фурса, Л. В. Демченко. – Київ : Кондор, 2021 р. – 721 с.
15. *Саркісян Л. Г.* Технологія торговельних процесів : навч. посіб. / Л. Г. Саркісян, О. Б. Казакова. – Київ : Центр учбової літератури, 2018. – 296 с.
16. *Юрко І. В.* Організація торгівлі : навч. посіб. / І. В. Юрко. – Харків : Світ книг, 2019. – 304 с.
17. *Павлова В. А.* Комерційне товарознавство : навч. посіб. / В. А. Павлова, Г. А. Рижкова, Л. А. Гончар, В. М. Орлова, О. В. Сергеева, О. В. Кузьменко. – Харків : Кондор, 2022. – 268 с.

Інформаційні ресурси

1. *Кохут М.* Поняття та значення логістичного потенціалу як чинник розвитку регіону / М. Кохут // Економіка і регіон. – 2023. – с. 22.
2. *Насікан Н. І.* Комерційна діяльність та управління бізнес-процесами підприємства в умовах нестабільного зовнішнього середовища / Н. І. Насікан, О. В. Лошенко, Л. В. Сухомлин // Економіка та держава. 2022. № 7. С. 46–51 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2022.7.46>. – Назва з екрана.

Інтернет-ресурси:

1. *Верховна Рада України* : офіційний веб-портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.
2. *Інститут бюджету та соціально-економічних досліджень*: офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ibser.org.ua. – Назва з екрана.
3. *Інститут економічних досліджень та політичних консультацій* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ier.com.ua/>. – Назва з екрана.
4. *Бібліотека КНУБА* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.library.knuba.edu.ua>. – Назва з екрана.

5. *Національна* бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>. – Назва з екрана.

6. *Національний* інститут стратегічних досліджень. Наукові публікації, інформаційний сервер [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/>. – Назва з екрана.

7. *Офіційне* веб-представництво Президента України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.prezident.gov.ua>. – Назва з екрана.

8. *Урядовий* портал України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>. – Назва з екрана.

ДОДАТКИ

Додаток А

Орієнтовна тематика курсових робіт

1. Розвиток комерційної діяльності.
2. Реєстрація товарних знаків.
3. Використання і припинення правової охорони товарного знаку.
4. Державний контракт на постачання товарів для державних підприємств.
5. Договір контракції.
6. Розрахунок платіжних доручень.
7. Оптові ярмарки (виставки) та їхня роль у закупівлі товарів.
8. Оптові продовольчі ринки та їхня роль у закупівлі товарів.
9. Організація комерційної роботи з роздрібного продажу товарів.
10. Комерційна діяльність з роздрібного продажу продовольчих (непродовольчих) товарів та шляхи її вдосконалення.
11. Джерела формування асортименту товарів та їх роль у забезпеченні комерційного успіху підприємств.
12. Формування асортименту товарів у торговому підприємстві.
13. Ефективність форм роздрібного продажу товарів у торговому підприємстві.
14. Ефективність форм роздрібного продажу товарів та сервісного обслуговування покупців у магазині.
15. Методи активізації роздрібного продажу товарів в умовах конкуренції.
16. Торгово-технологічний процес у магазині продовольчих (непродовольчих) товарів та шляхи його вдосконалення.
17. Організація прийому товарів та документальне оформлення прийому товарів у магазині.
18. Культура торгівлі – умова забезпечення конкурентоспроможності магазину.
19. Організація торгівлі на ринках.
20. Комерційна діяльність з оптового продажу продовольчих /непродовольчих/ товарів та шляхи її вдосконалення.
21. Комерційна діяльність оптових ринків (оптових складів-магазинів).
22. Організація власної справи в галузі торгівлі.
23. Організація оптового продажу товарів та його вплив на досягнення комерційного успіху.
24. Методи активізації оптової торгівлі в умовах конкуренції.
25. Технологічні процеси складу та шляхи їх вдосконалення.
26. Господарські зв'язки та шляхи їх вдосконалення в сучасних умовах.
27. Закупівельна робота торгового підприємства в сучасних умовах.
28. Договори поставки, їхня роль в організації комерційних відносин (на прикладі різних типів підприємств).
29. Товаропостачання магазину та шляхи його вдосконалення.
30. Оцінка конкурентоспроможності підприємства.

31. Проблеми захисту прав споживачів та шляхи їх вирішення.
32. Товарна біржа як інфраструктура ринку.
33. Організація та ефективність збуту сільськогосподарської продукції на біржі.
34. Особливості формування конкурентних відносин та напрями забезпечення конкурентоспроможності продукції переробного підприємства.
35. Стратегія формування комерційних зв'язків підприємства.
36. Поняття та функції фондової біржі.
37. Економіко-статистичні показники, які використовуються в біржовій діяльності.
38. Основні фактори формування товарного асортименту на підприємствах роздрібного продажу.
39. Роль товарних запасів у забезпеченні стійкості товарного асортименту.
40. Принципи підбору і встановлення товарного асортименту в магазинах.
41. Комерційна пропаганда.

Київський національний університет будівництва і архітектури
Будівельно-технологічний факультет

Кафедра _____

Дисципліна _____

Спеціальність _____

Курс _____ Група _____ Семестр _____

**Завдання
на курсову роботу здобувача**

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи

2. Строк здачі здобувачем закінченої роботи _____

3. План _____

4. Дата видачі завдання _____

Здобувач _____

(підпис)

Керівник _____

(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові)

" ____ " _____ 20 __ р.

Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет будівництва і архітектури
Будівельно-технологічний факультет
Кафедра товарознавства та комерційної діяльності в будівництві

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Комерційна діяльність»

на тему _____

Роботу виконано за матеріалами _____

(назва підприємства (організації))

Виконав:

Здобувач _____ курсу _____ групи

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

Керівник:

(науковий ступінь, посада, прізвище та ініціали керівника)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS

Члени комісії:

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Київ 20 _____

Орієнтовний план курсової роботи за обраною темою

Тема : Закупівельна робота торгового підприємства в сучасних умовах

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЗАКУПІВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.

1.1. Сутність та принципи закупівельної діяльності на споживчому ринку.

1.2. Інформаційна база для розробки плану закупівель товарів.

1.3. Організація оптових закупівель товарів на підприємстві.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ПРАКТИКИ ЗАКУПІВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПП «Омплюс».

2.1. Загальна характеристика підприємства.

2.2. Дослідження споживчого попиту та планування закупівель товарів.

2.3. Характеристика постачальників та аналіз закупівель й надходження товарів.

РОЗДІЛ 3. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ОПТИМІЗАЦІЇ ЗАКУПІВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПП «Омплюс».

3.1. Дослідження покупців та визначення цільового ринку підприємства.

3.2. Формування взаємовигідних відносин з постачальниками товарів та підвищення ефективності комерційних угод.

3.3. Підвищення ефективності управління поставками товарів.

ВИСНОВКИ

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Навчально-методичне видання

КОМЕРЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Методичні рекомендації
до виконання курсових робіт
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля»

Укладач **Алавердян** Людмила Миколаївна

Випусковий редактор *Л.С. Тавлуй*
Комп'ютерне верстання *Л.В. Лабунець*

Підписано до друку 30.09. 2024. Формат 60 × 84 ^{1/16}.
Ум. друк. арк. 1,16. Обл.-вид. арк. 1,25.
Електронний документ. Вид. № 104/III-24

Видавець і виготовлювач:
Київський національний університет будівництва і архітектури
проспект Повітряних Сил, 31, Київ, Україна, 03037

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи ДК № 808 від 13.02.2002